

Bryan Zanisnik, *The Ineluctable Modality*, 2012, still, 2:44 min, HD video, courtesy 1646, Den Haag

Bryan Zanisnik

1646
Den Haag

'Anything he wanted, we did. We never said no. Steve really runs us. He called the shots', zei Leah Adler, Steven Spielbergs moeder, een keer. Ik herinner mij deze uitspraak bij het zien van de tentoonstelling *Office Paintings* van Bryan Zanisnik in 1646 in Den Haag. Er zijn video's en sculpturen te zien.

Op dertienjarige leeftijd vroeg Zanisnik zijn grootmoeder in de kelder van hun huis in New Jersey zich voor te doen als een soldaat die met speelgoedpistooltjes tegen de nazi's vecht. Jaren later blijken deze beelden kenmerkend te zijn voor Zanisniks manier van werken. Hij doet voortdurend een beroep op familieleden om artistieke universa te creëren.

In de twee video's die te zien zijn in 1646 heeft Zanisniks vader de hoofdrol. In *Aquarium Paintings* (2014) verlaat hij zijn kantoor in een recyclingbedrijf in Philadelphia. Daarbij draagt hij een mysterieuze aktetas en een enorme fles wor-

cestersaus. Terwijl hij door een grillig en gekunsteld landschap wandelt, vertelt hij een verhaal over het onderhoud van een aquarium. In de andere video – *Ineluctable Modality* (2012), te zien in de achterruimte van 1646, volgt de camera hem naar een antiekwinkel waar hij in een curieuze woonkamer verslag doet van zijn jeugd.

'Al Pacino and Robert De Niro have portrayed gangsters thousands of times, yet I don't believe either of them to be a murderer in real life. I am able to separate the character from the performer', zei Zanisnik tijdens de openingsavond. Toch geeft het feit dat de hoofdrol gespeeld wordt door een van zijn ouders een nieuwe dimensie aan het verhaal en verbreedt het de betekenis van zijn werk – een eigenaardige slordigheid tussen fictie en werkelijkheid, tussen representatie en het dagelijks leven. 'It's quite specific in his mind what he would like to have us do. I am pretty easy-going', vertelde zijn vader.

De afwijkende aard van de verschillende perspectieven en realiteiten wordt versterkt door de overdreven gekunsteldheid van het decor en door de snelle en

neurotische overgangen tussen de scènes. Het maakt zijn werk tot een bizarre kruising tussen homevideo's, films van Michel Gondry en tv-programma's over *garage sales*.

Zanisnik lijkt autobiografische noties op zijn kop te zetten, niet door ze uit te beelden of ze direct te gebruiken, maar door een fictief verhaal eromheen te creëren dat aangevuld wordt door biografische details die zich bijna gedragen als rekvisieten. Tegelijkertijd verbergt hij niet het gegeven dat de verhalen gebaseerd zijn op persoonlijke ervaringen. Door opzettelijk zijn eigen herinneringen op te graven, geeft hij ze een leven na de dood.

Naast de video's bestaat de tentoonstelling uit een reeks sculpturen die gemaakt zijn van gevonden materialen uit Den Haag. De gipsplaten zuilen met gebarsten oppervlak zijn van binnenuit verlicht en doen daarom denken aan vitrines of papieren straatlantaarns. Ze bieden zicht op gevulde wijnglazen en kitscherige sneakers met bloemenprint. Gevonden voorwerpen uit de stad krijgen hier, geplaatst in een zuil, de status van museaal of quasi-antiek object.

In vergelijking met de meeste grootchalige en plaatsgebonden presentaties van Zanisniks werk ziet *Office Paintings* er vrij rustig en georganiseerd uit. De video's en andere objecten nemen de ruimte niet geheel over. Het geheel ademt en laat letterlijk en figuurlijk ruimte over voor de toeschouwer. Toch heeft de tentoonstelling de chaotische aard van Zanisniks manier van werken niet verloren. Het is verontrustend en fascinerend tegelijkertijd en leidt de bezoeker naar een denkbeeldige omgeving waarin Dieter Roths assemblages en fictieve personificaties van Al Pacino elkaar ontmoeten.

Weronika Trojanska
kunstenaar, woonachtig
in Amsterdam

Vertaald uit het Engels
door de redactie